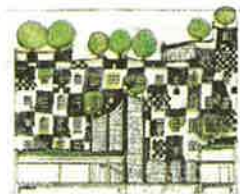

12 september 2014 t/m 10 april 2015

Museum De Derde Huid Buitenplaats

organische architectuur van
Hundertwasser en Alberto E. Van Huijl

di, t/m zo, van 11:00 - 17:00 uur
museumkaart geldig

www.museumdebuitenplaats.nl

Tachtigers zijn de rebellen van nu

Kunstenaars op leeftijd

De generatie kunstenaars die doorbrak in de jaren zestig maakt werk dat nog even recalcitrant is als toen. En ze doen nog steeds waar ze zin in hebben.

Door **Sandra Smalenburg**

De verbazing was groot, toen deze zomer bekend werd dat kunstenaar herman de vries Nederland volgend jaar mag gaan vertegenwoordigen op de Biënnale van Venetië. „de vries, die is toch al stoukoud!”, hoorde ik mensen zeggen.

Er waren voor de tentoonstelling 56 plannen ingediend; op de shortlist stonden populaire, veel jongere sterren als Rineke Dijkstra, Erik van Lieshout en Ellen Gallagher. Maar verrassend genoeg was het de 82-jarige de vries die er met de hoofdprijs vandoor ging. Omdat zijn werk volgens de jury „actueel is in een tijd waarin ecologische kwesties op een bredere maatschappelijke aandacht kunnen rekenen”.

herman de vries is een kunstenaar die de revolutionaire jaren zestig bewust heeft meegemaakt en die daar een heerlijk anti-autoritair houding aan overgehouden heeft. Je ziet het aan de recalcitrantie waarmee hij zijn naam nog altijd zonder hoofdletters schrijft, omdat die duiden op hiërarchie - en daar is hij tegen. Hij is een kunstenaar die graag naakt door het woud loopt op zoek naar materiaal voor zijn werken - een schedel van een dier, een mooie boomstronk - en die tot voor kort nog regelmatig een jointje opstak voor de inspiratie. „Mijn werk heeft geen lijsten”, zegt hij. „Het heeft een open relatie tot de wereld.”

Hij is niet de enige tachtiger die opeens weer middenin de belangstelling staat. Kijk naar Armando (85), die dit jaar een eigen museum kreeg in Oud-Amelisweerd en nu een solo heeft in het Kröller-Müller Museum. Net als herman de vries wordt hij bovendien in het New Yorkse Guggenheim Museum op de grote Zero-tentoonstelling geëerd als een van de oprichters van de Nulbeweging.

herman de vries aan het werk in Museum Schiedam.

Of kijk naar Marinus Boezem, dit jaar tachtig geworden, die in de Amsterdamse Upstream Gallery een selectie toont uit een oeuvre dat inmiddels een halve eeuw omspannt. Stuk voor stuk zijn dat humoristische en lichtvoetige werken, die nog altijd even fris en jeugdig ogen als toen ze gemaakt werden. Ook de pubers van nu zullen moeten grinniken om Boezems *Piss Project* uit 1969, een fotoserie waarop te zien is hoe de kunstenaar in Bergen aan Zee een glas zeeewater opdrinkt om het vervolgens weer te lezen in het IJsselmeer.

Boezem noemde zijn werk, en dat van zijn onlangs overleden kameraad Ger van Elk, 'unsale-

We wilden ons bevrijden van het korset van de musea en de galeries

Marinus Boezem

able art'. „Omdat ik dacht dat het godsonmogelijk was om dit soort kunst te verkopen”, vertelde hij mij eens. „Het ging ons om de ideeën. Wat ons betreft kon je overal kunst maken. Er zat ontzettend veel vrijheid in ons werk. Je onbelast voelen, daar ging het om. We wilden ons bevrijden van het korset van de musea en de galeries.”

Die radicaliteit siert het werk van deze generatie nog altijd. Juist nu, in een tijd waarin de prijzen voor kunst krankzinnige proporties hebben aangenomen, is hun conceptuele, anti-glamourieuze kunst weer urgent. Terwijl veel jonge kunstenaars veilig binnen de lijntjes blijven werken en navelstaarderig nadenken over de eigen positie - zie de Open Ateliers van de Rijksakademie dit jaar - sieren zij de covers van de kunstbladen en de cultuurbijlages. De tachtigers zijn de rebellen van de eenentwintigste eeuw. Omdat ze nog altijd doen waar ze zin in hebben, ongeacht of daar een markt voor is.

„Als je het ver wilt schoppen als kunstenaar”, zei Boezem, „moet je een enorme arrogantie hebben. En bij die arrogantie hoort dat de meeste mensen het niet mooi moeten vinden. Anders ben je niet goed bezig.”

Zus

Izaline Calister
Roël Calister

Broer

Broer en zus Calister: twee generaties? Tien jaar leeftijdsverschil: Izaline en Roël Calister vragen zich hardop af of dat genoeg is voor een kleine generatiekloof. Toch wel, besluit Izaline. „Die muziek van Roël vind ik leuk, maar echt niet langer dan een half uur. Ik ben niet van die dancegeneratie.”

Broer en zus spelen allebei de muziek van Curaçao, maar Roël (1979) combineert die in zijn band Kuenta i Tambú met loeiharde elektronische beats, terwijl Izaline (1969) het liefst akoestisch en meer traditioneel speelt.

Roël speelt als percussionist voor namelijk tambú, de Afro-Curaçaose stijl waarbij de trommel, dans en ritme allemaal met hetzelfde woord worden aangeduid. Izaline zingt ook in die stijl. Het ritme is bij beide hetzelfde, maar de klank is totaal anders.

Ze zijn eigenlijk halfbroer en -zus, de moeder van Izaline overleed toen Izaline drie was. Ze groeiden samen op, Izaline heeft nog een cassettebandje waarom Roël als peuter te horen is op zijn zelfgemaakte trommels in de achtertuin.

Hun ouders waren geen muzikanten, maar de radio stond altijd aan. Hun vader zou als jongetje een goede tambú-zanger zijn geweest, maar mocht daar niet mee doorgaan van zijn ouders. Roëls moeder zong in een koor. In de auto zong het hele gezin altijd meerstemmig. „Bloedirritant”, vond Roël als enige. Van lieverlee ging hij dan naar beatboxen op de achterbank.

In Nederland, ze studeerden allebei in Groningen, begon Izaline haar zangcarrière. Roël werd haar drummer, hij speelde plotseling met zeer ervaren muzikanten. Izaline: „Hij kreeg zes jaar lang overal de schuld van.”

De moderne tambú die Roël nu met zijn band maakt, wordt in Nederland maar ook op Curaçao goed ontvangen. Vooral door twintigers die opgroeiden met dance. Roël: „De jochies van vijftien luisteren alweer naar wat anders, trap en Bruno Mars.”

Leendert van der Valk